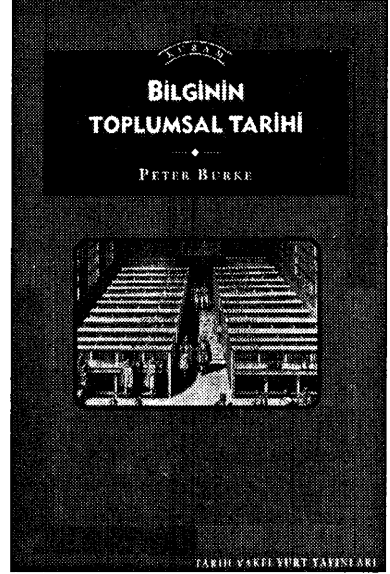

Tanıtım - Değerlendirme

Reviews

Burke, Peter. *Bilginin Toplumsal Tarihi*. Çev. Mete Tuncay. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 2001.264s. ISBN 975-333-153-3, 8.500.000TL.

Cambridge Üniversitesi'nde kültür tarihi dersleri veren Peter Burke kitabında; kapak tanıtımında da belirtildiği gibi, Gutenberg'den Diderot'ya kadar geçen zamanda, Avrupa'da bilginin örgütlenmesinde ortaya çıkan değişiklikleri ele alıyor. Bilgi sosyolojilerini değerlendirerek, bilgi coğrafyası, siyaseti, antropolojisi ve ekonomisi üzerine eğiliyor. Ayrıca bilginin derlenmesi, sınıflandırılması ve kullanılmasında, akademilerin, şairlerin ve devletlerin etkileri ile okuyucunun-kullanıcının bilgi karşısındaki durumunu irdeliyor.

Kitap 9 bölümden oluşuyor:

- I- Giriş: Bilgi Sosyolojisi ve Tarihleri
- II- Bilgiyi Sahiplenmek: Avrupalı aydınlar
- III- Bilgiyi Kurmak: Eski ve Yeni Kurumlar
- IV- Bilgiyi Yerleştirmek: Merkezler Ve Çevreler
- V- Bilgiyi Sınıflandırmak: Ders Programları, Kütüphaneler ve Ansiklopediler
- VI- Bilgiyi Denetlemek: Kiliseler ve Devletler
- VII- Bilgiyi Satmak: Piyasa Ve Basın
- VIII- Bilgiyi Edinmek: Okuyucunun Payı
- IX- Bitirirken: Bilgiye Güvenmek ve Bilgiden Kuşkulananmak.

Eserin sonunda çok geniş bir "Seçilmiş Kaynakça" ve "Dizin" bulunmaktadır. Mete Tuncay'ın yetkin çevirisiyle yayımlanan kitabın kapağında, W.Swanenburgh'un 1610 tarihli "Leiden Üniversite Kütüphanesi" gravürü yer almaktadır. Kitap, özellikle meslektaşlarımızın ve bilgi kuramı ile ilgilenenlerin yararlanabileceği bir kaynak niteliğindedir

Ali Can
Kütüphaneler Genel Müdürlüğü
alican@marketweb.net.tr

Blanck, Horst. *Antikçağda Kitap*. Çev: Z. Aksu Yılmaz. Ankara: Dost Kitabevi Yayınları, Mayıs 2000. 276 s. ISBN 975-8457-21-7, 7.750.000 TL.

Dost Kitabevi tarafından yaşam ve kültür dizisi içinde yayımlanan kitap, Roma'da bulunan Alman Arkeoloji Enstitüsü Kütüphanesi'nin baş danışmanı olarak görev yapan H. Blanck tarafından yazılmıştır. Yayınevinin tanıtım yazısında "Bu kitaplar kitabı, antikçağda rulo ve kodeksleri, kitapçılık ve kütüphaneleri ele alan en önemli eserlerden biridir. Çok sayıda resimle desteklenen bu eser hem antik kaynaklara hem de en son veri ve bulgulara dayanır" ifadeleri bulunmaktadır.

Toplam 10 bölümden oluşan kitabın ilk bölümü, "Yunan ve Latin Harfleri" başlığını taşımakta olup Yunan, Etrüsk, Latin alfabeleri ve Rakam imleri hakkında bilgi verilmektedir. "Okuma ve Yazma Bilgisi" başlığını taşıyan ikinci bölümde ise Yunanlılar, Romalılar ve Okul ve Ders altbaşlıkları yer almaktadır. Antikçağ toplumunun sosyal yaşamında okuma ve yazmanın yeri hakkında ayrıntılı bilgilerin bulunduğu bu bölümün ardından gelen üçüncü bölümde "Antik Yazı Malzemeleri" hakkında tanıtımlar bulunmaktadır. Bu bölümde anorganik yazı malzemeleri, ahşap, keten, papirüs, deri ve parşömen özelinde organik yazı malzemelerinden söz edilmektedir. Dördüncü bölüm "Nasıl Okunur, Nasıl Yazılır?" başlığına ayrılmış ve bu bölümde Antikçağda yazma ve okuma etkinlikleri hakkında bilgi verilmektedir. Balmumuyla kaplanmış ahşap yüzeylere bronzdan tüy ve tığ kalemle yazı yazılması, bunların son derece ilginç kapları, mezar anıtlardaki ve vazolardaki yazılarla ilgili metin ve resimler okuyucuyu neredeyse eski çağlara alıp götürüyor. "Antik Kitabın Başlıca Biçimleri: Rulo ve Kodeks" başlıklı beşinci bölümde rulo kitap, kodeks ve ikisi arasındaki rekabet incelenmektedir. "Resimli Kitaplar" başlığını taşıyan altıncı bölümü "Kitap Dağıtımı ve Kitapçılık" başlıklı yedinci bölüm izlemektedir. Bu bölümde Roma dönemi öncesinde Yunanistan'da kitap satışı ve dağıtımı, kitapların kitapçılar dışındaki dağıtımı, Roma döneminde kitapçılık, kitap armağanları, kitap hırsızlıkları, kitap kıyımları konusunda bilgiler verilmektedir. "Kütüphaneler" başlıklı sekizinci bölümde, kütüphane ve arşivlerin tanıtımı, eski Yunanistan'daki kütüphaneler, Romalıların özel kütüphaneleri, Roma'daki kamu kütüphaneleri, Roma İmparatorluğu'nun kütüphaneleri altbaşlıklarında ayrıntılı bilgi bulunmaktadır. Dokuzuncu bölümde "Kütüphanelerin İç ve Dış Mimarisi", Onuncu bölümde de "Kü-

tüphanelerin İşletimi ve İdaresi” konuları yer almaktadır. Notlar, Kısaltmalar, Resim Kaynakçası ve Dizin ile tamamlanan kitabın kitap ve kütüphaneciliğin tarihi ile ilgili önemli bir kaynak olduğu inancındayız.

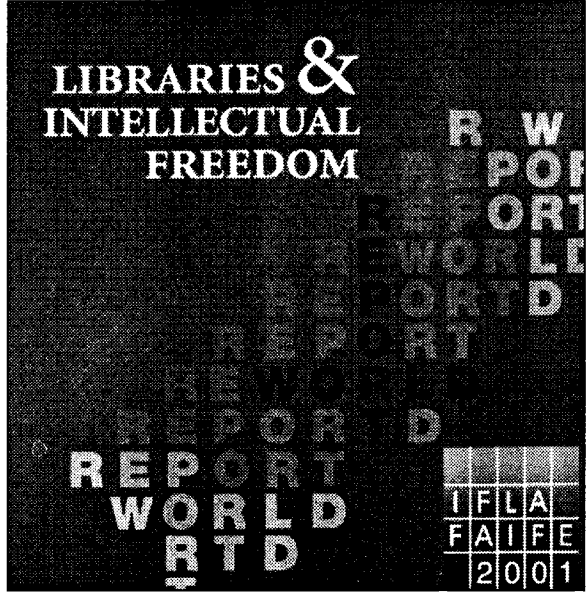
Dr. M. Tayfun Gülle
İGEME Kütüphane Müdürü
tayfun@igeme.org.tr

Libraries and Intellectual Freedom- IFLA/FAIFE World Report. Denmark: IFLA Free Access to Information and Freedom of Expression, 2001. 222s. ISBN 8-798801-317015, 10.00 USD

IFLA' nın bilgiye özgür erişim ve ifade özgürlüğü konusundaki temel kuruluşu olan ve kısaca FAIFE olarak isimlendirilen kuruluş tarafından yayımlanan "Kütüphaneler ve Düşünce Özgürlüğü

Dünya Raporu" alanında ilk olması nedeniyle mesleğimiz açısından önem taşımaktadır. Önsöz, Yöntem, Analiz ve Sonuçların ardından 46 ülkenin alfabetik olarak mevcut durumu hakkında tanıtımlar bulunmaktadır. Tanıtımlar yapılırken, ülkelerdeki düşünce özgürlüğü, kütüphanecilik ve kütüphanelerin genel durumu; düşünce özgürlüğüne yönelik özel durumlar, sansür ya da şiddete dayalı uygulamalar; düşünce özgürlüğü, kütüphanecilik ve kütüphanelerle ilgili yasalar; kütüphane derneklerinin durumu, düşünce özgürlüğü ile ilgili politikalar ve mesleki ve etik ilke ya da bildiriler doğrultusunda bir sıra izlenmiştir.

Söz konusu kitap ülkemizde başta halk kütüphaneleri olmak üzere üniversite ve diğer araştırma kütüphaneleri için bir kaynak ve başvuru kitabı olma özelliğini taşımakta olduğundan kütüphanelerimize satın alınması önerilmektedir.

Dr. M. Tayfun Gülle
İGEME Kütüphane Müdürü
tayfun@igeme.org.tr